

➤ **Прочитайте уривок з книги Василя Стуса про Павла Тичину: Феномен доби (сходження на Голгофу слави)**

Доля Тичини воістину трагічна. В історії світової літератури, мабуть, не знайдеться іншого такого прикладу, коли б поет віддав половину свого життя високій поезії, а половину — нещадній боротьбі зі своїм геніальним обдаруванням. Феномен Тичини — феномен доби. Його доля свідчитиме про наш час не менше за страшні розповіді істориків: поет жив у час, що заправив генія на роль блазня. І поет погодився на цю роль.

В умовах наступу сталінізму на всьому фронті поет заховався од світу, од народу в гумовій в'язниці офіційної слави, заплативши за неї живою смертю.

Він обрізав усякі живі контакти, замінивши їх цілком офіційною інформацією. В цих умовах поет міг тільки конати, а не рости. Свіжого повітря до нього надходило все менше і менше, аж поки поет у Тичині не задушився од нестачі кисню.

Поет помер, але Тичина лишився жити і мусив, уже як чиновник, виконувати поетичні функції. Світ йому вже був зрозумілий і нецікавий. Але й цим штучним світом треба було захоплюватись, хай і через силу. Талант став для нього за найбільшого ворога, з яким треба було постійно боротися, щоб не согрішити.

У страшну добу сталінських репресій одних письменників розстріляли, других — зіслали в концтабори, третіх розтлили. Тичину репресували визнанням. Покара славою — одна з найновіших і найефективніших форм боротьби з мистецтвом.

Хто ж еси, Тичино? Без сумніву, геніальний поет. І — геніальний блазень. Живіший од живих і мертвіший мертвих. Його трагедія відбила трагедію його рідного народу. І вже тому він є часткою історії свого народу („бо те, що всім народом пережито,— воно святе, його ти поважай”).

Двадцять століття заправило від митця такого характеру, який здатен витримувати і понадлюдські перевантаження. Тичина такого характеру не мав. Він був занадто ніжний для цього, може, найжорстокішого віку. І тому помер живцем, десь за десятьма замками своєї прихованої надії, сподіваючись, що його жива смерть колись обернеться на живе безсмертя.

Доля Тичини звинувачує і застерігає.

Завдання. Дайте письмову відповідь на питання:

- Як ви розумієте висловлювання В. Стуса про П. Тичину: „Покара славою — одна з найновіших і найефективніших форм боротьби з мистецтвом”?